ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การตรวจสอบอาการพ่ามของส้มเขียวหวาน โดยใช[้]วิธีการ ต่องผ่านของแสง

ชื่อผู้เขียน

วชิราพร เถินมงคล

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ดร. ธงชัย ยันตรศรี

ประธานกรรมการ

รศ. ดร. จินดา

ศรศรีวิชัย

กรรมการ

ผศ. ดร. จำนงค์

อุทัยบุตร

กรรมการ

รศ. ศุภศักดิ์

ลิมปิติ

กรรมการ

บทคัดยอ

อาการฟามเป็นปัญหาหลักที่พบในส้มเขียวหวานพันธุ์พรีมองต์ ซึ่งอาการดังกล่าวสังเกต ได้ยากจากลักษณะภายนอกของผล วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อประเมินความเป็นไปได้ใน การตรวจสอบอาการฟามแบบไม่ทำลายผลด้วยแสง

อุปกรณ์ในการส่องแสงที่สร้างขึ้นประกอบด้วยวัสดุสะท้อนแสงที่บุอยู่ภายในกล่องส่อง แสงรูปสี่เหลี่ยม (40X45X40 ซม.) ที่ด้านล่างของกล่องติดหลอดกำเนิดแสง วัสดุสะท้อนแสงที่ใช้ได้ แก่ แผ่นอะลูมิเนียมฟอยล กระดาษขาวและไม้อัดสีน้ำตาล หลอดกำเนิดแสงที่ใช้ ได้แก่ หลอด Halogen 50 วัตต์ 300 วัตต์และ 500 วัตต์ หลอด Spotline 100 วัตต์ หลอด Superlux 100 วัตต์ และหลอด Filament 60 วัตต์ หลอดกำเนิดแสงจะให้แสงจากด้านล่างของผล และวัดความเข้ม แสงที่ส่องทะลุผ่านผลส้มโดยวางให้ขั้วผลหรือก้นผลอยู่ด้านบน ค่าความเข้มแสงที่วัดได้นำมาคำนวณเป็นค่าการดูดกลืนแสงของผลส้ม การวัดแสงทั้งหมดทำในห้องมืด ผลส้มฟรีมองต์ที่ใช้ จำนวน 600 ผล ได้มาจากสวนส้มในจังหวัดเชียงใหม่ ผลส้มที่ผ่านการวัดแสงนำมาผ่าประเมิน ความพ่ามเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซ็นต์ความพ่ามกับค่าการดูดกลืนแสง ความถ่วง จำเพาะ เปอร์เซ็นต์น้ำคั้นและปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้

ผลจากการศึกษาพบว่าเมื่อใช้วัสดุสะท้อนแสงเพื่อเพิ่มแสงสว่างภายในกล่องวัด แผ่น อะลูมิเนียมฟอยลให้ความสว่างมากกว่ากระดาษขาวและไม้ โดยมีค่าความเข้มแสง 60 47 และ 43 กิโลลักซ์ ตามลำดับ การศึกษาหลอดกำเนิดแสงที่เหมาะสม พบว่าหลอด Halogen 500 วัตต์ มีค่าความเข้มแสงมากกว่า หลอด Halogen 300 วัตต์ หลอด Spotline 100 วัตต์ หลอด Superlux 100 วัตต์ หลอด Halogen 50 วัตต์ และหลอด Filament 60 วัตต์ โดยวัดความเข้มแสงได้ 60 39 22 11 6.5 และ 1.3 กิโลลักซ์ ตามลำดับ การวัดแสงที่บริเวณก้นผลให้ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าการดูดกลืนแสงกับเปอร์เซ็นต์ความพ่ามดีกว่าเมื่อวัดที่บริเวณขั้วผล โดยมีค่า R² = 0.801 และ 0.715 ตามลำดับ การใช้หลอด Halogen 500 วัตต์ โดยปรับความเข้มแสงที่ 47 20 4.9 และ 6.2 กิโลลักซ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสงกับเปอร์เซ็นต์ความพ่าม โดยมีค่า R² = 0.725 0.707 0.663 และ 0.640 ตามลำดับ ผลจากการศึกษาอิทธิพลของสีเปลือกและเมื่อแกะ เปลือกออกแล้วนำไปส่องแสง พบว่าแสงสามารถทะลุผ่านออกมาได้มากเมื่อเปลือกมีสีล้มและ เมื่อแกะเปลือกออก ส่วนค่าความถ่วงจำเพาะ เปอร์เซ็นต์น้ำคั้นและปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำ ได้มีค่าลดลงเมื่อเปอร์เซ็นต์ความพ่ามเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Detection of Dry Juice Sac and Granulation of Tangerine

(Citrus reticulata Blanco) by Visible Light Transmittance

Techniques

Author

Miss Wachiraporn Teainmongkol

M.S.

Postharvest Technology

Examining Committee:

Dr. Thongchai

Yantarasri

Chairman

Associate Prof. Dr. Jinda

Sornsrivichai

Member

Assistant Prof. Dr. Jamnong

Uthaibutra

Member

Associate Prof. Supasak

Limpiti

Member

Abstract

Dry Juice Sac is a major problem in citrus fruit c.v. Fremont, which is difficult to evaluate externally. The objective of this work was to investigate the possibility of using optical methods for nondestructive evaluation of citrus fruit quality.

A light source was put in a wooden box (40X45X40 cm) lining with different reflective materials and light sources lamp. The reflective materials were aluminium foil, white paper and natural wood. A Halogen lamp 50 W, 300 W, 500 W, Spotline 100 W, Superlux 100 W and Filament 60 W were used as the light sources. The light source was placed underneath the fruit and light detectors were attached to either the stem-end or stylar-end of the fruit. 600 Fremont citrus fruit were obtained from an orchard in Chiang Mai. The measurement of light transmission through the fruits was done in a dark room and the light transmission was converted to optical density (O.D.) value. After measurement, the fruit was dissected for dryness evaluation by visual inspection to determine the correlation between percent dryness and O.D., specific gravity, percent of juice extract and TSS, respectively.

The results indicated that aluminium foil was a better reflectance materials than white paper and wood with obtained light intensity of 60, 47 and 43 kilolux, respectively. Determining the suitable source of light, Halogen lamp of 500 W was found to produce better light intensity than Halogen 300 W, Spotline 100 W, Superlux 100 W, Halogen 50 W and Filament 60 W. The obtained illuminance were 60, 39, 22, 11, 6.5 and 1.3 kilolux, respectively. Measuring light at the stylar-end of the fruit showed better correlation between Optical Density (O.D.) and % dryness than stem-end with correlation R² = 0.801 and 0.715, respectively. Using Halogen lamp 500 W with adjusted illuminance of 47, 20, 4.9 and 6.2 kilolux showed to correlate O.D. and %dryness with R² values of 0.725, 0.707, 0.663 and 0.640, respectively. Results of the study for the effect of peel color and peel removal indicated that better light transmission occured with orange-color fruit and peeled fruit. Specific gravity, percent of juice extract and TSS were found to decreased with increased %dryness.

